

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 4 октомври 2019 г.
(OR. en)

12795/19

ENV 827
DEVGEN 188
ECO 103
SAN 418
PECHE 429
AGRI 482
IND 247
CHIMIE 128
ENER 454
RECH 451
TRANS 469

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Осма програма за действие за околната среда — Да преобърнем тенденцията заедно — Заключение на Съвета

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно горепосочената „Осма програма за действие за околната среда — Да преобърнем тенденцията заедно“, приети от Съвета на неговото 3716-о заседание, проведено на 4 октомври 2019 г.

Осма програма за действие за околната среда — Да преобърнем тенденцията заедно

– заключения на Съвета –

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ, че в продължение на над 40 години програмите за действие за околната среда (ПДОС), изготвени съвместно с всички заинтересовани страни, осигуриха на ЕС рамки за политиката в областта на околната среда и климата, които допринесоха за постигането на целите в областта на околната среда и включването на околната среда в други области на политиката на ЕС;

КАТО ПРИПОМНЯ, че съгласно разпоредбите на член 192, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) ЕС приема ПДОС в съответствие с обикновената законодателна процедура с цел предоставяне на стратегически насоки и гарантиране на предвидими и координирани действия за политиката на Европа в областта на околната среда и изменението на климата;

КАТО ПРИПОМНЯ решението на Европейския парламент и на Съвета относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 година „Да живеем добре в пределите на нашата планета“¹ (7-а ПДОС), в което се излага визия за 2050 г. за политика в областта на околната среда и изменението на климата като движеща сила за екологичен растеж, планета в добро здраве и подобряване на благосъстоянието на хората;

КАТО ПРИПОМНЯ Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, целите за устойчиво развитие (ЦУР) и документа за размисъл на Комисията „Към устойчива Европа до 2030 г.“;

¹ ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 171.

КАТО ПРИПОМНЯ Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, Парижкото споразумение от декември 2015 г., съобщението на Комисията „Чиста планета за всички“, в което се представя стратегическа дългосрочна визия за една просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика на ЕС до 2050 г., и специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменение на климата „Глобално затопляне с 1,5 °C“;

КАТО ПРИПОМНЯ констатациите в изготвения от междуправителствената платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES) доклад от 2019 г. за глобална оценка на биологичното разнообразие и екосистемните услуги, в който се предупреждава, че в световен мащаб състоянието на природата се влошава с безпрецедентно бързи за историята на човечеството темпове и че процентът на изчезване на видове се ускорява, което има изключително сериозни последици за стоките и услугите, осигурявани от природата, и за хората по света;

КАТО ПРИПОМНЯ шестия доклад за глобалните перспективи за околната среда, втората глобална прогноза за химикалите, глобалната прогноза за ресурсите от 2019 г. и годишните доклади на Европейската агенция за околна среда относно показателите за околната среда;

КАТО ПРИПОМНЯ новата стратегическа програма за 2019—2024 г., приета от Европейския съвет на 20 юни 2019 г., в която се изтъква неотложната необходимост от изграждане на неутрална по отношение на климата, зелена, справедлива и социална Европа;

КАТО ПРИПОМНЯ намерението на новоизбрания председател на Комисията да представи европейски зелен пакт;

КАТО ПРИПОМНЯ резолюцията на Европейския парламент относно прилагането на 7-ата ПДОС и становището на Комитета на регионите „Към Осма програма за действие за околната среда (ПДОС)“;

КАТО ПРИПОМНЯ заключенията на Съвета:

- Към все по-устойчив Съюз до 2030 г.²;
- Към стратегия на Съюза за устойчива политика в областта на химикалите³;
- Повече кръговост – преход към устойчиво общество⁴;

² 8286/19.

³ 10713/19.

⁴ 12791/19.

1. ИЗТЪКВА, че добре функциониращите екосистеми и услугите, които предоставят, са в основата на всяко справедливо, здраво и благоденстващо общество и ПОДЧЕРТАВА неотложната необходимост да се действа, тъй като са преминати няколко планетарни граници, и с оглед на това, че изменението на климата, замърсяването, загубата на биологично разнообразие и ускореното търсене на природни ресурси застрашават благосъстоянието на настоящото и бъдещите поколения и перспективите пред тях; НАБЛЯГА на факта, че сегашното бездействие води до високи разходи за околната среда, човешкото здраве, благосъстоянието и икономиката; ПРИПОМНЯ, че Съюзът е поел ангажимент за високо равнище на защита на околната среда и човешкото здраве, за подобряване на качеството на околната среда и за борбата с изменението на климата;

Оценка на Седмата програма за действие за околната среда

2. ПРИВЕТСТВА доклада на Комисията относно оценката на 7-ата ПДОС;
3. ОТЧИТА основните констатации в доклада на Комисията, според който визията за 2050 г. и трите тематични приоритета⁵ са все още валидни; въпреки това е ДЪЛБОКО ЗАГРИЖЕН, че продължава да има сериозни предизвикателства пред политиката в областта на околната среда и на изменението на климата;
4. ОТБЕЛЯЗВА, че според оценката е постигнат известен напредък по отношение на постигането на целите, определени от 7-ата ПДОС, и че най-малък напредък е реализиран при действията, свързани с природния капитал, околната среда и здравето, прилагането и интегрирането в други политики на проблемите, свързани с околната среда;

⁵ опазване, съхранение и увеличаване на природния капитал на Съюза; превръщане на Съюза в ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, зелена и конкурентоспособна нисковъглеродна икономика; и закрила на гражданите на Съюза от свързани с околната среда въздействия и рискове за здравето и благосъстоянието им;

5. СПОДЕЛЯ констатацията на оценката, че 7-ата ПДОС има съществена добавена стойност за политиката в областта на околната среда и изменението на климата; във връзка с това ПОДЧЕРТАВА, че 7-ата ПДОС установява стабилна стратегия, създава силни и последователни връзки с националните стратегии, допринася за по-предвидими, по-бързи и по-добре координирани действия за политиката в областта на околната среда и изменението на климата и дава възможност на ЕС да говори с един глас при международните преговори в областта на околната среда;
6. ПРИПОМНЯ, че 7-ата ПДОС се прилага до 31 декември 2020 г.; ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да увеличат усилията си за приключване на действията по приоритетните цели, по-специално в областта на природния капитал, биологичното разнообразие и екосистемните услуги, здравето, замърсяването на въздуха, качеството на водата, опасните химикали и инвестициите; НАСТОЯТЕЛНО ПРИЗОВАВА Комисията, в тясно сътрудничество с държавите членки и институциите на Съюза и в съответствие със 7-ата ПДОС и заключенията на Съвета, озаглавени „Към стратегия на Съюза за устойчива политика в областта на химикалите“, да представи без по-нататъшно забавяне стратегия на Съюза за нетоксична околна среда, която да разреши напълно въпросите, свързани с веществата, нарушаващи функциите на ендокринната система, комбинираното въздействие на химикалите и наноматериалите;

Осма програма за действие за околната среда

7. ПРИЗОВАВА Комисията да представи най-късно до началото на 2020 г. амбициозно и целенасочено предложение за 8-ата ПДОС за периода 2021—2030 г., за да се избегне разминаване между 7-ата и 8-ата ПДОС в съответствие с изискванията на член 4 от Решението за 7-ата ПДОС; и ПОДЧЕРТАВА, че 8-ата ПДОС следва да се основава на констатациите на доклада за оценка на 7-ата ПДОС, както и на най-новите налични научни данни и познания, включително доклада „Европейската околна среда — състояние и перспективи за 2020 г.“ (SOER 2020), като се взема предвид разнообразието от ситуации в различните региони на Съюза и при отчитане на член 191, параграф 3 от ДФЕС;

8. Във връзка с това ПРИЗОВАВА Комисията да възстанови или да определи общи приоритетни цели за стратегическите действия по 8-ата ПДОС, като запази визията за 2050 г. от 7-ата ПДОС и същевременно продължи да поставя ясен акцент върху постигането на конкретни резултати възможно най-скоро и най-късно до 2030 г., така че 8-ата ПДОС да бъде екологичният стълб за изпълнението на Програмата до 2030 г. в ЕС; в този контекст ПОДЧЕРТАВА спешната необходимост да се ускори изпълнението на Програмата до 2030 г. както в световен мащаб, така и във вътрешен план, като основен приоритет на ЕС в полза на неговите граждани и да се поддържа доверието в програмата в рамките на Европа и в световен план;
9. ПРИКАНВА Комисията да включи в 8-ата ПДОС добре определен механизъм за наблюдение, за да се гарантира ангажираността със и изпълнението на ангажиментите и ясни, ориентирани към резултати показатели за измерване на напредъка; този механизъм за наблюдение следва да се основава на съществуващите механизми за докладване и събиране на данни (като прегледа на изпълнението на политиките в областта на околната среда, европейския семестър, доклада „Европейската околна среда — състояние и перспективи, целите за устойчиво развитие и др.), като същевременно се избягва дублирането и допълнителната административна тежест за държавите членки и другите отчетни органи; Освен това 8-ата ПДОС следва да включва междинен преглед през 2024 г., за да се даде възможност за преглед и преодоляване на възникващите проблеми, свързани с околната среда;
10. СЧИТА, че 8-ата ПДОС следва да бъде приложима за всички заинтересовани страни и да интегрира по-добре различните равнища на управление, всички съответни участници и нови партньорства, както и развитието в международните споразумения; ПОДЧЕРТАВА, че 8-ата ПДОС трябва да обърне внимание на управлението в областта на околната среда, включително на въпроси като прозрачността, информацията, участието на обществеността и достъпа до правосъдие; ИЗТЪКВА необходимостта от подобряване на изпълнението, прилагането на законодателството на Съюза, информацията и комуникацията с обществеността и повишаването на нейната осведоменост; ОТБЕЛЯЗВА необходимостта от улесняване на обмена на ноу-хау и най-добри практики и от подкрепа за органите в усилията им за изпълнение и прилагане на законодателството в областта на околната среда;

11. ПОДЧЕРТАВА системния характер на предизвикателствата за климата и околната среда в Европа и необходимостта да се работи върху пакети от политики с по-широка перспектива за устойчивост, като се интегрират трите измерения на устойчивото развитие и се използват пълноценно възможностите за взаимни ползи и синергии между различните политики в областта на околната среда — включително свързаните с климата, природата и биологичното разнообразие, качеството на въздуха и здравословната жизнена среда, водните ресурси и кръговата икономика, — и като се интегрира екологичното измерение, съгласно посоченото в документа на Комисията за размисъл относно ЦУР, като акцентът се постави по-специално върху търговията, селското стопанство и храните, горското стопанство, рибарството, енергетиката, минното дело, промишлеността, гражданската защита, сградния фонд, инфраструктурата, политиките в областта на цифровите технологии, транспорта и мобилността; ИЗТЪКВА необходимостта от определяне на приоритетни действия за екологичния преход, който да е справедлив и да интегрира по-добре аспектите, свързани с околната среда и климата, в разработването на социалните, икономическите и финансовите политики на ЕС;
12. ИЗТЪКВА колко е важно да се засили финансирането на политиките в областта на околната среда и устойчиво финансиране за екологичния преход; ПОДЧЕРТАВА, че е важно отговорните дружества да включват екологичните цели в своите бизнес планове; във връзка с това АКЦЕНТИРА върху необходимостта от мобилизиране на частни и публични инвестиции за екологичния преход, върху нуждата от интернализация на външните разходи за околната среда и социалните разходи в пазарните цени и върху необходимостта от постепенно премахване на вредните за околната среда субсидии; ИЗТЪКВА ДОПЪЛНИТЕЛНО ключовата роля на „Хоризонт Европа“ за стимулиране на иновациите и революционните технологии в контекста на екологичния преход; ПОДКРЕПЯ по-нататъшното изпълнението на плана за действие за финансиране за устойчивия растеж, по-специално рамката за улесняване на устойчивите инвестиции;

13. ПОДЧЕРТАВА колко е важно да се защитава здравето на нашите граждани, като се обърне специално внимание на подобряването на качеството на въздуха, качеството на водата и предотвратяването или свеждането до минимум на излагането на всички рискови вещества, и по-конкретно на веществата, пораждащи сериозно безпокойство (SVHC), които се пускат на пазара или се изпускат в околната среда в цяла Европа;
14. ИЗТЪКВА, че е необходимо да се ускори преходът към ефективна от гледна точка на използването на ресурсите, кръгова, нетоксична, безопасна и неутрална по отношение на климата икономика с безопасни и устойчиви модели на производство и потребление и да се гарантира, че разработването на политиките на ЕС в областта на конкурентоспособността, промишлеността, търговията и цифровите технологии също допринася за тази цел; ПОДЧЕРТАВА във връзка с това значението на преминаването към нетоксични кръгови цикли, като се подобри екодизайнът на продуктите и се оптимизира използването на устойчиви възобновяеми и вторични суровини, които са безопасни за човешкото здраве и околната среда; и ПРИЗОВАВА Комисията да изготви нов план за действие за кръговата икономика и дългосрочна стратегическа рамка, включително обща визия, за кръгова икономика;
15. ПРИЗОВАВА Комисията да гарантира съгласуваността на 8-ата ПДОС с целта на Парижкото споразумение за продължаване на усилията за ограничаване на повишаването на температурата до 1,5 °C и бъдещата дългосрочна стратегия на ЕС за неутрална по отношение на климата икономика;
16. ПОДЧЕРТАВА, че е необходимо да се предприемат спешни допълнителни действия за защита и възстановяване на сухоземното, сладководното и морското биологично разнообразие и екосистемните услуги и за насърчаване на природосъобразни решения и да продължи да се насърчава устойчивото управление на почвите; и ПРИЗОВАВА Комисията да отговори на предизвикателствата, подчертани в доклада на IPBES от 2019 г. за глобална оценка на биологичното разнообразие и екосистемните услуги, включително на петте основни причини за загуба на биологично разнообразие;

17. ПОДЧЕРТАВА необходимостта в 8-ата ПДОС да бъдат включени амбициозни, реалистични и измерими цели за биологично разнообразие, да се гарантира адекватно и постоянно финансиране за биологичното разнообразие, да продължи да се работи по набор от показатели, чрез които да се оценяват адекватно резултатите, и да се допринесе за Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие; ОТЧИТА нуждата от цялостно интегриране и включване на биологичното разнообразие в секторните политики, наред с другото чрез секторни планове за действие, насочени към отстраняване на причините за загуба на биологично разнообразие; ПРИЗОВАВА Комисията да преразгледа стратегията на ЕС за биологичното разнообразие, като вземе предвид резултатите от конференцията на страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие през 2020 г.;
18. ПОДЧЕРТАВА предимствата на утвърждаването на ценностите на ЕС и на екологичните стандарти на ЕС в световен мащаб, не само с цел защита на основан на правила международен ред, но и с цел ЕС да бъде пионер в екологичния и приобщаващ икономически преход, като подпомага ЕС при разработването на световни стандарти и се възползва от силно конкурентно предимство; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от защита на европейските стандарти и от гарантиране на по-голяма съгласуваност на търговската политика с ценностите на ЕС за устойчиво развитие, включително борбата с изменението на климата и загубата на биологично разнообразие;
19. ПОДЧЕРТАВА потенциала на цифровизацията и новите технологии, като сателитни данни, дистанционно наблюдение и изкуствен интелект; НАСЪРЧАВА Комисията да предприеме систематични действия по отношение на възможностите, евентуалните рискове и предизвикателствата на цифровата трансформация; ПОДЧЕРТАВА, че е необходимо да се подобрят събирането, анализът и използването на данни и да се използва потенциалът на обобщените данни с цел постигане на резултати, увеличаване на базата от знания, насърчаване на екоиновациите и превръщане на екологичния преход във възможност чрез нови бизнес модели, процеси, продукти и услуги; НАСЪРЧАВА Комисията и държавите членки да подобрят достъпа и използването на данните и информационните системи в областта на околната среда и да насърчават най-добрите практики;

20. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от включване на гражданското общество, включително на младите хора, частния сектор и академичните среди, в активен диалог както преди приемането на 8-ата ПДОС, така и през целия ѝ жизнен цикъл; ПОДЧЕРТАВА ключовата роля на градовете за изпълнението на ПДОС и за стимулиране на участието на обществеността.
-